Tamás Gáspár Miklós

Lánczi Andrásról

VISSZHANG - LII. évfolyam 42. szám, 2008. október 17.

Halmai Gábor az *ÉS*-ben, Ungvári Tamás a *168 Óra*ban zsidózással vádolta, tehát nagyjából antiszemitának nevezte Lánczi András kollégánkat.

Mi történt?

Lánczi András nyilatkozatában, majd cikkében mellékesen idézte egy amerikai tanártársát, aki szerint német- és zsidóellenesség tapasztalható az észak-amerikai egyetemeken. Halmai Gábor és Ungvári Tamás joggal szögezi le, hogy ez sületlenség. Hozzájuk hasonlóan én is sokfelé, sok egyetemen tanítottam, adtam elő, kutattam Észak-Amerikában (tehát az Egyesült Államokban és Kanadában), és megerősíthetem, hogy ilyesmiről szó sincs. Valaki valamilyen esetleges élményét nagyíthatta föl, ami nem illik értelmiségihez, bár sűrűn előfordul.

Ez antiszemitizmus?

Ne gyerekeskedjünk.

Miközben fajgyűlölő cikkek, hozzászólások százai árasztják el Magyarországon a nyomtatott, az elektronikus és az internetes médiákat, valamiért Halmai Gábor - és még sokkal brutálisabban Ungvári Tamás - éppen szegény Lánczi Andrást pécézte ki. Alaptalanul.

(Halmai Gábor azt mondja, hogy ő nem antiszemitizmussal, hanem „zsidózással" vádolta Lánczi Andrást. A kettő közötti szubtilis különbséget képtelen vagyok fölfogni - és szerintem nincs is ilyen. Ugyan miért „zsidóznék" olyasvalaki, aki *nem* antiszemita? Van-e olyan antiszemita, aki *nem* „zsidózik", akár magában, csöndben, befelé? Világos, hogy a különbségtétel mondvacsinált és üres. Ez a magyar hagymázok típusos eufemizmus/kakofémia alfajából való: felejtsük el.)

Lánczi András a magyarországi politikai filozófia, politikaelmélet és politikatudomány művelői számára nem ismeretlen. A *Világosság* szerkesztője volt, mielőtt - megérdemelten - katedrát kapott volna a Corvinus Egyetemen. Ehhöz a folyóirathoz annak idején nekem is közöm volt, együtt terjesztettük Lánczi Andrással a konzervatív mételyt. (Velem szemben ő még mindig konzervatív.) Lánczi professzor az amerikai közegben Leo Strauss és Eric Voegelin követőinek köréhez áll közel - nem mellékesen ő Leo Strauss magyar monográfusa és (egyik) fordítója. Ha tájékozatlanságra vall az, hogy valaki amerikai egyetemi antiszemitizmusról képzeleg, az se vall kisebb tájékozatlanságra, ha valaki netán úgy vélné, hogy Strauss és Voegelin híveinek körében megtűrnek antiszemitákat.

Továbbá az is nagy vakságra vall, hogy Lánczi kollégánk bírálói nem figyeltek föl a magyarországi konzervatív (ha tetszik, jobboldali) értelmiség differenciálódására, sőt: polarizálódására. Ha a *Kommentár* és az új szerkesztő keze alatt tetemesen megjavult *Századvég* egyfelé tart, a fiatal konzervatív értelmiség olyan tehetséges tagja, mint a barikad.hu szélsőjobboldali portál kolumnistája, Techet Péter másfelé. (Vö. elképesztő, himnikus Jörg Haider-nekrológjával a *Magyar Nemzet* - mégis: a *Magyar Nemzet*! - október 14-i számában.) Lánczi András nem arrafelé tart, amerre az *ÉS*, a *168 Óra* cikkírói terelgetnék.

Bizonyos fokig megértem, hogy a mostani politikai közhangulatban az emberek idegesek, és a zs... szótól mindenki minden „oldalon" (különböző előjelű) sikítófrászt kap, de ez nem lehet ok arra, hogy az ebben az ügyben tökéletesen ártatlan, vétlen Lánczi Andrást oktalanul meggyanúsítsák.

Csöndesen megjegyezném, hogy ez meglehetős politikai rövidlátásra is vall. Ez eszembe juttatja azt az

értelmetlen rohamot, amelyet Bächer Iván és Gábor György intézett a derék Elek István ellen, mert Elek *nem úgy* antifasiszta, mint ők.

Mintha nem volna elég bajunk.